

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський політехнічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Дніпровського політехнічного
фахового коледжу
31.08.2023 протокол №1
Голова педагогічної ради,
директор коледжу

— Станіслав КАСЬЯН

ПОЛОЖЕННЯ
про практичну підготовку
здобувачів фахової передвищої освіти
у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі

м. Дніпро 2023

I. Загальні положення

1.1. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Це Положення визначає загальні питання організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі - здобувачів освіти) і є обов'язковим для Дніпровського політехнічного фахового коледжу (далі - коледж).

1.3. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з:

- Конституції України;
- Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів;
- «Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти» затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510;
- цього Положення;
- установчих документів коледжу.

1.4. Зміст та завдання практичної підготовки, які визначаються в програмах практик, полягають в ознайомленні здобувачів освіти із специфікою майбутньої спеціальності, «отримання професійних умінь і навичок із загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін, визначаються освітньо-професійною програмою та навчальним планом коледжу.

Основним завданням практичної підготовки здобувачів з освіти є забезпечення якості підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.5. Здобувачам освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки визнається (зараховуються) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої, вищої освіти або професійними стандартами (за їх наявності) або

результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

1.6. Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти відбувається за місцем навчання на підприємстві/установі згідно з договором про здобуття фахової передвищої освіти за дуальною формою. Укладання договору про проходження практики не потрібно.

1.7. Практична підготовка здобувачів освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.8. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки у коледжі є:

- навчальна практика;
- виробнича практика (технологічна, переддипломна, тощо).

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість та термін їх проведення визначаються графіком освітнього процесу в навчальних планах.

2.3. Навчальна практика проводиться для ознайомлення здобувачів освіти із специфікою спеціальності, отримання первинних професійних умінь і навичок із загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін, передбачених навчальним планом відповідної спеціальності.

Навчальна з практика проводиться у спеціально відведений період навчального року або паралельно з навчальними заняттями з урахуванням тривалості навчального часу для здобувачів освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти.

2.4. Виробнича практика проводиться для закріплення, розширення і поглиблення здобувачами освіти теоретичних знань, одержаних в коледжі та здобуття ними практичних навичок в організації та керівництва основними процесами виробництва, проведення науково-дослідної роботи, отримання професійних умінь і навичок.

2.5. Переддипломна практика здобувачів освіти проводиться з метою поглиблення практичних навичок здобувачів освіти з обраної спеціальності, придбання досвіду практичної діяльності щодо вирішення виробничих задач, а

також збору матеріалів про конкретне підприємство, які необхідні для виконання дипломного проєкту та складання кваліфікаційного державного іспиту.

2.6. Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються відповідними цикловими комісіями згідно з навчальним планом.

Програма практики містить:

- назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;
- завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;
- вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;
- критерії оцінювання.

III. Бази практики

3.1. Навчальна практика проводиться у коледжі: в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою, у навчально-виробничих майстернях.

Виробнича, переддипломна практики, як правило, проводяться на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі - бази практики).

Вибір баз практики затверджує директор коледжу. З базами практики коледж завчасно укладає договори на проведення практичної підготовки здобувачів освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на термін конкретного виду практики або на визначений термін.

У випадку проведення практики в структурних підрозділах коледжу договір на проведення практичної підготовки здобувачів освіти не укладається.

3.2. Здобувачі освіти з дозволу відповідних циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

3.3. Здобувачі освіти, що уклали угоду з підприємствами на їх працевлаштування, виробничу та переддипломну практики, зазвичай, проходять на підприємствах, з якими уклали угоду.

3.4. Вибір бази практики здобувачами освіти за межами території України здійснюється за згодою директора коледжу на підставі надання гарантійного листа

від підприємства (організації), щодо згоди проведення практичної підготовки здобувачів освіти і виступити базою практики.

Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. Організація практичної підготовки

4.1. Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів освіти забезпечує директор коледжу.

4.2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням здійснює завідувач навчально-виробничої практики.

4.3. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечують відповідні циклові комісії коледжу.

4.4. До керівництва практикою здобувачів освіти залучаються досвідчені викладачі циклових комісій, а також директор, заступники директора, завідуючі відділень, які брали безпосередню участь в освітньому процесі.

Безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти здійснює керівник практики від коледжу, визначений наказом директора коледжу та керівник практики від бази практики, визначений керівництвом бази практики.

При призначенні керівників практики від коледжу перевага надається досвідченим викладачам циклових комісій.

4.5 Розподіл функцій при організації виробничої практики.

Завідувач навчально-виробничої практики:

- здійснює підбір баз практики, які мають відповідати вимогам навчальної програми, оновлює базу практики на новий навчальний рік;

- укладає договори про підготовку фахівців з базами практики;
- складає перелік баз практики, з визначенням кількості замовлень на практичну підготовку, для подальшого розподілу здобувачів освіти на практику;
- укладає договори про проведення практичної підготовки здобувачів освіти;
- забезпечує направлення здобувачів освіти на бази практики, що самостійно підібрали базу практики, за умови згоди керівництва коледжу та за наявності договорів від зазначеної бази практики;
- надсилає базам практики списки здобувачів освіти, які направляються на виробничу практику;
- забезпечує необхідною документацією з питань практики;
- здійснює контроль за проведенням практики, аналізує та узагальнює її результати;
- за результатами практики готує підсумкову довідку про її проведення.

Голови циклових комісій:

- розробляють програму практики, відповідні графіки й завдання згідно з навчальним планом;
- перед початком практики контролюють підготовленість методичного забезпечення практики;
- надають пропозиції щодо вибору баз практики;
- на підставі договорів розподіляють здобувачів освіти за базами практики з урахуванням замовлень на підготовку фахівців;
- готують наказ про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів освіти на навчальний рік;
- готують наказ про направлення на виробничу практику здобувачів освіти, з визначенням відповідальних керівників практики від коледжу;
- інформують здобувачів освіти щодо баз практики та їх адресу;
- затверджують оформлені відповідним чином керівником практики від коледжу індивідуальні завдання для здобувачів освіти, передбачені програмою практики;
- здійснюють контроль за виконанням програми та індивідуальних завдань,
- інформують здобувачів освіти про систему звітності з практики;
- забезпечують якість проходження практики згідно з навчальними програмами;
- затверджують перевірені та відрецензовані керівником практики від коледжу звіти з практики;
- у складі комісії приймають заліки з практики;

- складають звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо покращення її проведення та надають завідувачу навчально-виробничої практики.

Завідувачі відділень:

- готують скерування на практику здобувачам освіти, які мають академічну заборгованість і не ліквідували її до початку практики, та направляються на практику індивідуально за окремим графіком;

- у складі комісії приймають заліки з практики.

Керівник практики від коледжу:

- до початку практики готує відповідне методичне забезпечення, забезпечує проведення всіх організаційних заходів (інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки);

- перед виїздом на практику надає здобувачам освіти необхідні документи (направлення на практику, програми, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації та інші);

- інформує та надає консультативну допомогу у складанні звітності з практики (подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовка доповіді, повідомлення, виступ, тощо);

- здійснює контроль за виконанням завдання затвердженої програми практики;

- разом з керівником практики від бази практики забезпечує якість проходження практики;

- контролює забезпечення нормальних умов праці та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

- контролює відвідування здобувачами освіти бази практики;

- перевіряє звіти з практики;

- у складі комісії приймає заліки з практики;

- виставляє диференційовану оцінку в залікову відомість;

- подає до циклових комісій звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо покращення її проведення.

Керівник практики від бази практики:

- несе особисту відповідальність за проведення практики;

- організовує практику відповідно до програми практики: надає місця практики, забезпечує максимальну ефективність її проходження, організовує

проведення інструктажів з правил техніки безпеки й охорони праці, відповідає за дотримання практикантами безпечних умов праці;

- забезпечує виконання узгоджених з навчальним закладом графіків проходження практик в структурних підрозділах підприємства;

- забезпечує можливість практикантам користуватись науково-технічною літературою, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики; .

- ознайомлює з правилами внутрішнього розпорядку підприємства та контролює їх дотримання, створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, нових технологій, сучасних методів організації праці, тощо;

- складає виробничі характеристики практикантів та виставляє підсумкові оцінки;

- у складі комісії (за можливості) приймає заліки з практики.

Здобувачі освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики отримати від керівника практики від коледжу направлення на практику, методичні матеріали (програму, щоденник, індивідуальне завдання, тощо) та консультації щодо оформлення необхідних документів, прослухати під розпис інструктаж з правил охорони праці та техніки безпеки;

- своєчасно прибути на базу практики за вказаною адресою;

- у повному обсязі виконувати завдання ,передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку підприємства;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

4.6. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи.

4.7. Тривалість аудиторної роботи здобувача освіти під час проведення навчальної практики - 24 академічні години на тиждень (30 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях).

Тривалість робочого часу здобувача освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача освіти відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі освіти та керівники практики від коледжу повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

V. Підсумковий контроль

5.1. Після завершення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми та індивідуальних завдань, як правило, у формі письмового звіту з практики, підписаного і оціненого безпосередньо керівником практики від бази практики.

5.2. Звіт з практики разом з іншими документами (щоденником проходження практики, календарним планом, характеристикою від керівника практики від бази практики) подається здобувачами освіти керівнику практики від коледжу.

5.3. Захист звіту за результатами практики приймається цикловою комісією, до складу якої входять: завідувач навчально-виробничої практики, керівники практики від коледжу і, за можливості, від баз практики, викладачі циклової комісії, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у здобувачів освіти протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку за підписом керівника практики від коледжу.

5.4. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до положення критеріїв оцінювання в коледжі та вимог програми практичної підготовки. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності.

5.5. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов, визначених положенням про організацію освітнього процесу в коледжі.

Здобувач освіти, який не виконав програму виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, відраховується з коледжу.

5.6. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклової комісії, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні педагогічної ради не менше одного разу протягом навчального року.

VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Джерела фінансування практичної підготовки здобувачів освіти визначаються джерелами фінансування підготовки фахових молодших бакалаврів: кошти державного або регіонального бюджету, кошти підприємств (організацій, установ) усіх форм власності, закордонних замовників або кошти фізичних осіб. Для фінансування практичної підготовки можуть залучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законодавством.

6.2. Оплата праці керівників практики від коледжу здійснюється закладом освіти згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять із розрахунку однієї години на одного здобувача на тиждень.

6.3. Здобувачі освіти проходять практику на безоплатній основі, на час практики за ними зберігається право на академічні та соціальні стипендії.

Завідувач навчально-виробничої практики

Василь ЛИПЧАК